

Správa o činnosti Slovenského filmového ústavu (SFÚ) v roku 2008

Rok 2008, v ktorom si Slovenský filmový ústav (SFÚ) pripomenul 45. výročie svojho vzniku, bol pre jeho ďalšiu existenciu prelomový. Veľký význam pre SFÚ malo predovšetkým prijatie audiovizuálneho zákona, zvyšujúceho odbornú pôsobnosť SFÚ v kontexte slovenskej kinematografie a audiovizie, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2008. Audiovizuálny zákon okrem iného upravil a nanovo definoval postavenie, úlohy a činnosti SFÚ, jedinej štátnej organizácie pôsobiacej v oblasti audiovizie na Slovensku.

► Prijatie audiovizuálneho zákona

Prijatím audiovizuálneho zákona v roku 2007 bolo zdôraznené nezastupiteľné postavenie SFÚ pri výkone a zabezpečovaní základných činností. Nová právna úprava je pre SFÚ významnou legislatívnou zmenou (Príloha č. 2), ktorá potvrdila postavenie, zameranie činnosti, organizačné členenie a rozvojové smerovanie SFÚ po roku 1998 a zároveň zvýšila a zákonom definovala kompetencie a odbornú pôsobnosť SFÚ predovšetkým v dvoch hlavných líniách, a to audiovizuálne dedičstvo Slovenskej republiky a šírenie, prezentácia a propagácia hodnôt súčasnej slovenskej audiovizuálnej kultúry a priemyslu v domácom, európskom aj širšom medzinárodnom kontexte. Na túto legislatívnu zmenu sa SFÚ pripravoval už v priebehu roka 2007. V uplynulých dvoch rokoch zabezpečil vytvorenie nového depozitného priestoru pre uchovávanie a archiváciu filmových materiálov, tvoriacich fond audiovizuálneho dedičstva SR, s vyhovujúcimi podmienkami na uchovanie filmových materiálov s predpokladom na viac ako sto rokov a personálne posilnil výkon niektorých činností. Zmenili sa aj orgány a systém riadenia SFÚ. Orgánmi SFÚ sú generálny riaditeľ a rada, ktorá má päť členov, pričom štyroch vymenoval minister kultúry (Jozef Heriban, Peter Jaroš, Petra Kolevská, Miloslav Luther) a jedného člena volili zamestnanci z odborných pracovníkov SFÚ (Martin Šmatlák). Generálny riaditeľ v súlade s audiovizuálnym zákonom zriadil aj poradný orgán – komisiu pre ochranu audiovizuálneho dedičstva. V roku 2008 SFÚ pracoval na troch prioritných projektoch. Hlavným z nich je Systematická obnova audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovanie (projekt schválený vládou Slovenskej republiky) a Integrovaný audiovizuálny informačný systém SKCINEMA (projekt schválený Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky (MK SR)), v ktorých napĺňaní bude i naďalej pokračovať, ďalšie dva vlnajšie prioritné projekty boli Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí a Zákonný depozitár – nosiče audiovizuálnych diel.

► Otvorenie predajne KLAPKA.sk

V prvej polovici roka sa SFÚ prezentoval zaujímavou udalosťou. Dňa 15. mája 2008 slávnostne otvoril predajňu KLAPKA.sk na Grösslingovej ulici č. 43 v Bratislave, ktorá sa orientuje na ponuku audiovizuálnych diel, odbornej filmovej a filmologickej literatúry a sprievodných grafických materiálov k audiovizuálnym dielam. Ponuka je určená pre širokú verejnosť. Predajňa na ploche 22 metrov štvorcových ponúka bohatý výber slovenských i zahraničných filmových publikácií, časopisov, DVD nosičov z produkcie SFÚ, ale i z ďalších vydavateľstiev, sú v nej dokonca i plagáty k slovenským a zahraničným filmom. V minulom roku sa vďaka predajni KLAPKA.sk posilnil predaj edičných výstupov SFÚ. Najväčší záujem bol o DVD nosiče, vrátane stánkového predaja na rôznych filmových podujatiach sa ich predalo 2 346 ks, počet predaných publikácií bol 570 ks. Najpredávanejšie tituly z ponuky DVD boli filmy *Medená veža* a *Orlie pierko* Martina Hollého, *Ružové sny* Dušana Hanáka, ďalej DVD s dokumentmi *August 1968 – Očami slovenských dokumentaristov* a DVD *Pacho, hybský zbojník* Martina Ťapáka z edície Slovenský film 70. rokov. Najväčší záujem z oblasti publikácií bol o knihy *Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky* Jurija M. Lotmana, filmologický časopis pre vedu o filme a pohyblivom obraze *Kino-Ikon 1/2008* a o zborník z filmologickej konferencie *Interpretácia a film*. K 31. decembru 2008 bola na www.klapka.sk spustená aj internetová mutácia predajne.

► Koprodukcie SFÚ v roku 2008

Aj v roku 2008 podporoval SFÚ vznik nových slovenských filmov vstupom do koprodukčných projektov. Najvýraznejším z nich bol cyklus o jednom z najvýznamnejších období v dejinách československej kinematografie *Zlatá šedesátá* s podtitulom *Československý filmový zázrak*. Vyrobili ho spoločnosť První veřejnoprávní a Česká televize s podporou Štátneho fondu Českej republiky pre podporu a rozvoj českej kinematografie. Autorom námetu a scenára je český filmový a literárny kritik Ivan Lukeš, režisérom Martin Šulík. Projekt *Zlatá šedesátá*, ktorý bude mať niekoľko výstupov, tvorí v súčasnosti 84 rozhovorov s filmovými osobnosťami zo 60. rokov. So spoločnosťou Trigon Production spol. s r. o. vstúpil SFÚ do koprodukcie na dvoch filmoch. Prvým z nich je dokument *Optimista* Dušana Trančíka o zakladateľovi piešťanských kúpeľov Ľudovítovi Winterovi, druhým je dokument *Momentky* Petra Krištúfka o hudobnej legende Dežovi Ursinym. SFÚ vstúpil v roku 2008 aj do koprodukcie so spoločnosťou RAMI Agentúra a výsledkom bol dokument Mareka Šulíka o slovenskej fotografke s pohnutým osudom *Cesta Magdalény Robinsonovej*. SFÚ je aj koproducentom dokumentu Zuzany Piussi *Koliba* z produkcie spoločnosti atelier.doc a portrétu kameramana Vincenta Rosinca s názvom *Medzi 4 – 5,6* v réžii Vlada Balca, ktorého producentom je PULZAR, Experimental film & video s.r.o.

► Najviac uvádzané slovenské filmy v zahraničí

V minulom roku SFÚ spolupracoval na 101 podujatiach slovenských filmov v 32 štátoch a 73 mestách sveta, počet uvádzaných slovenských filmov sa vyšplhal na 390 (Príloha č. 4). Najviac sa vlni uvádzali filmy k neslávnemu výročiu udalostí z roku 1968, a to *Čas, ktorý žijeme*, *Čierne dni* a *Tryzna*, ktoré SFÚ vydal na DVD *August 1968 – Očami slovenských dokumentaristov* v edícii Slovenský film 60. rokov I. V centre pozornosti boli aj snímky Dušana Hanáka, uvádzané pri príležitosti jeho 70. výročia narodenia a záujem bol aj o animovaný film *Pik a Nik* Martina Snopeka. V zahraničí bodovali tiež *Slepé lásky* Juraja Lehotského, ktoré úspešne reprezentovali Slovenskú republiku na MFF v Cannes, kde boli zaradené do sekcie Quinzaine des Réalisateurs (Directors' Fortnight) a získali Cenu C.I.C.A.E. Art Cinema Award, ktorú v tejto sekcii udeľuje Medzinárodná konfederácia artkín. Jedným z najvýznamnejších počinov SFÚ v oblasti prezentácie slovenskej kinematografie v zahraničí bola účasť Slovenska v spoločnom prezentačnom pavilóne Slovenskej a Českej republiky na najväčšom a najvýznamnejšom európskom filmovom trhu pri MFF Cannes 2008. Slovensko sa v Cannes zúčastnilo aj projektu Producer on the Move, pričom slovenským reprezentantom bol producent Marko Škop. Dôležitým podujatím bol aj projekt spoločného stánku piatich krajín Central European Cinema Stand na filmovom trhu EFM Berlín (Slovensko, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko a Poľsko) a účasť Slovenska v projekte Shooting Stars, kde nás reprezentoval herec Marko Igonda. Pracovníci a spolupracovníci SFÚ aj v roku 2008 zastupovali Slovensko v porotách na medzinárodných filmových prehliadkach a festivaloch, aktívne sa zúčastňovali tlačových konferencií, seminárov a festivalov doma i v zahraničí.

► Ocenenia pre SFÚ

Významné ocenenia v roku 2008 boli udelené generálnemu riaditeľovi SFÚ, Petrovi Dubeckému. Získal Cenu festivalu FINÁLE Plzeň Zlatý ledňáček 08 za významnú podporu českej kinematografie v zahraničí, Zlatú medailu AMU Praha za dlhoročné zásluhy o česko-slovenskú vzájomnosť a Výročnú cenu Asociácie českých filmových klubov udelenú na 34. Letnej filmovej škole v Uherskom Hradišti za dlhoročnú podporu a spoluprácu na Letnej filmovej škole, Projekte 100 a za rozvíjanie vzťahov českých a slovenských klubových aktivít. Ocenení boli aj pracovníci SFÚ za DVD edíciu Slovenský film 70. rokov. Jej tvorcovia získali Cenu slovenských filmových novinárov na 16. udeľovaní Cien slovenskej filmovej kritiky 2008 za audiovizuálnu tvorbu roku 2007. SFÚ však bol vlni aj jedným z hlavných organizátorov odovzdávania národných filmových cien SLNKO V SIETI, ktoré udeľuje Slovenská filmová a televízna akadémia, a po štvrtýkrát udeľoval spolu s Asociáciou slovenských filmových klubov (ASFK) Cenu ZENTIVY pre mladého slovenského audiovizuálneho tvorca do 35 rokov na 15. medzinárodnej prehliadke filmu, televízie a videa Febiofest. Pracovníci SFÚ pôsobili aj ako členovia rôznych dôležitých odborných slovenských i medzinárodných komisií (pozri str. 13).

► Ekonomické zhodnotenie činnosti SFÚ

SFÚ v roku 2008 splnil všetky záväzné ukazovatele plánu činnosti a rozpočtu a opakovane dosiahol zlepšený výsledok hospodárenia. Rozpočet SFÚ ako štátnej príspevkovej organizácie bol v roku 2008 tvorený z troch základných zdrojov, a to zo štátneho príspevku, výnosov z vlastnej činnosti a z príspevku Európskeho spoločenstva (program MEDIA) na činnosť kancelárie MEDIA Desk Slovensko, osobitnej organizačnej zložky SFÚ (Príloha č. 1). Príspevok MK SR na bežný a kapitálový transfer bol v roku 2008 v celkovej sume 74 114 200 Sk, v porovnaní s rokom 2007 bol zvýšený predovšetkým z dôvodu dofinancovania projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva a jeho sprístupňovania o 5 mil. Sk, ale i z dôvodu plnenia povinností vyplývajúcich z audiovizuálneho zákona a realizácie prioritných projektov a podujatí s filmom v zahraničí. Celkovo bol príspevok vyšší o 10 984 000 Sk, t. j. o 17 percent. SFÚ v rámci svojho rozpočtu realizoval kultúrne aktivity v súlade s ich účelovým určením a súčasne splnil záväzné ukazovatele plánu činnosti a rozpočtu, t. z., že splnil úlohy vyplývajúce z kontraktu i následných úprav rozpočtu a dosiahol zlepšený hospodársky výsledok v sume 169 055,29 Sk. Podarilo sa to predovšetkým vďaka prekročeniu plánu tržieb – zvýšenými výnosmi z vlastnej činnosti, najmä z predaja práv k slovenským filmom, ku ktorým vykonáva práva výrobcu SFÚ, ale aj dôslednou realizáciou úsporných opatrení – plnením programu hospodárnosti. Celkové náklady SFÚ v roku 2008 predstavovali sumu 105 592 274,76 Sk a celkové výnosy SFÚ boli v sume 105 761 330,05 Sk. V porovnaní s rokom 2007 vlastné tržby SFÚ výrazne stúpili o 41 percent, predovšetkým z dôvodu aktívneho zhodnocovania práv k slovenským filmom vo vysielaní domácich a zahraničných TV, ale i predajom produkcie DVD, neperiodických publikácií a nárastom výpožičiek filmových a dokumentačných materiálov zo zbierok SFÚ.

XXX

SFÚ sa v roku 2008, aj v súvislosti so vstupom audiovizuálneho zákona do platnosti, stal legislatívne, ekonomicky, organizačne, technologicky aj personálne stabilizovanou inštitúciou, ktorá vykonáva široké spektrum nezastupiteľných činností v oblasti audiovizuálnej kultúry a priemyslu na Slovensku a ktorá má vytvorené základné predpoklady pre svoj ďalší rozvoj v strednodobej perspektíve inštitúcie, ako aj v dlhodobom horizonte rozvoja audiovizuálnej kultúry a priemyslu v Slovenskej republike i v medzinárodnom audiovizuálnom prostredí.

Súčasťou SFÚ je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia MV SR špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím naplňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto poslanie vykonáva najmä prostredníctvom prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion (v zameraní najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu Slovenskej republiky).

Slovenské filmy archivované v SFÚ predstavovali k 31. decembru 2008 spolu celkovú metráž 3 693 534 metrov (dĺžka jednotlivých diel a fragmentov vyjadrená v metroch filmového materiálu). Celková metráž všetkých druhov filmových materiálov k slovenským dielam, archivovaných v zbierkach a fondoch SFÚ, predstavuje spolu 14 703 318 metrov filmového materiálu.

Činnosť oddelení Slovenského filmového ústavu (SFÚ) v roku 2008

Základnou organizačnou jednotkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC). Osobitnou zložkou SFÚ je kancelária MEDIA Desk Slovenská republika (Príloha č. 1).

► NÁRODNÝ FILMOVÝ ARCHÍV

► ODDELENIE FILMOVÉHO ARCHÍVU (FA)

V roku 2008 pokračoval FA v prioritnom projekte Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania (pozri str. 14) a v prepise filmov projektu na elektronické digitálne a magnetické nosiče. Ďalšou z priorit činností bolo zlepšenie priestorového a technologického vybavenia depozitov pre archívne filmové materiály podľa technologických podmienok a kritérií FIAF pre dlhodobé uskladňovanie filmových materiálov v Pezinku – Panholec. Realizáciou stavebných a technologických prác SFÚ získal 840 metrov štvorcových novej depozitnej plochy pre odborné uskladnenie audiovizuálií aj s potrebným technologickým vybavením na požadovanej úrovni, vďaka čomu je v tomto novom depozitnom priestore možné uskladniť 104 736 kotúčov filmového materiálu.

Od 1. januára 2008 po nadobudnutí účinnosti audiovizuálneho zákona sa okruh činností FA rozšíril o nové úlohy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva. FA zabezpečoval realizáciu prioritného projektu Zákonný depozitár – nosiče audiovizuálnych diel, ktorý je zameraný na plnenie povinností vyplývajúcich z audiovizuálneho zákona. Dotýka sa audiovizuálií – kinematografických diel vyrobených pred účinnosťou zákona, teda pred 1. januárom 2008. V súlade s ustanoveniami predmetného zákona boli producenti – výrobcovia audiovizuálneho diela povinní najneskôr do 1. februára 2009 ponúknuť SFÚ na odkúpenie nosič audiovizuálie, na ktorom dosahuje kvalitu originálu, alebo – ak takýto nosič povinná osoba nevlastní – sú povinní umožniť SFÚ vyhotoviť kópiu z originálneho nosiča. Do konca roku 2008 žiaden výrobca audiovizuálneho diela SFÚ neponúkol na odkúpenie nosič audiovizuálie. Z uvedených dôvodov SFÚ v súlade s príslušnými ustanoveniami audiovizuálneho zákona v Ateliéroch Bonton Zlín zabezpečil výrobu nových kombinovaných kópií z originálnych negatívov k tým filmovým titulom, ktoré boli vyrobené po roku 1990 a ku ktorým SFÚ nevykonáva práva výrobcu. Do fázy výroby kombinovanej kópie bolo zaradených 17 dlhometrážnych a 5 krátkometrážnych filmov. Plnenie zákonnej povinnosti audiovizuálneho zákona sa dotýka aj tých audiovizuálií, ktoré boli vyrobené v roku účinnosti zákona, teda od 1. januára 2008. Podľa depozitnej povinnosti je výrobca povinný uložiť originálny nosič audiovizuálie do depozitu SFÚ, prípadne uložiť kópiu diela na nosiči dosahujúcom kvalitu originálu. Výrobcovia boli k splneniu povinnosti vyzvaní písomne.

Za mimoriadne významné akvizície v roku 2008 považuje FA obohatenie filmových zbierok o 13 nových titulov, ktoré boli získané vďaka úzkej spolupráci FA s Národným filmovým archívom (NFA) v Prahe. Z NFA boli pre FA od majiteľov práv v Českej republike zapožičané rozmnožovacie materiály k 12 titulom študentskej filmovej tvorby slovenských režisérov z dôvodu doplnenia ich tvorby do filmových zbierok SFÚ (k tvorbe Dušana Hanáka, Ela Havettu a Juraja Jakubiska). Výsledným výrobným produktom sú dve nové distribučné filmové kópie z každého titulu. Zapožičané boli aj rozmnožovacie materiály k filmu *Na sever* na výrobu nových filmových materiálov do zbierok SFÚ. V oblasti akvizičných prírastkov zahraničnej produkcie bolo vlni sprírastkovaných 28 nových titulov 35 mm filmových pozitívnych kópií zahraničnej produkcie, v rámci povinného odovzdávania nových slovenských filmových materiálov, ktoré vznikajú v súkromných produkciách s finančnou podporou štátu, bolo do FA odovzdaných

a sprírástkováných deväť nových titulov slovenskej produkcie, a to *Slepé lásky* Juraja Lehotského, *Štyri Ivany* Šebestovej, *Bathory* Juraja Jakubiska, *Posledná maringotka* Petra Beňovského a *Malé oslavy* Zdeňka Tyca (na 35 mm kópiách), *Sklenené obrazy* Palo Macho Lubora Dohnala, *Juraj Kubánka* Matyása Priklera a *Momentky* Petra Krištúfka (na nosiči Digital Betacam) a *Vítajte v Košiciach* Pavla Javornického (na DVD nosiči). Celkový počet spracovaných akvizičných prírastkov v roku 2008 predstavuje celkom 1 556 filmových materiálov.

V rámci nespracovaných akvizícií v roku 2008 FA získal 7 265 filmových materiálov po bývalej Slovenskej filmovej tvorbe Koliba – štátny podnik, ktoré boli prevzaté bez nožnej zodpovedajúcej identifikácie. V súčasnosti sa ošetruje a identifikuje, jeho prírastkovanie bude nasledovať až po prvotnom technickom spracovaní. Odbornou technickou kontrolou (kontrola, oprava, výmena obalov, nové štítkové označenie) prešlo v rámci systematickej kontroly, revízií, katalogizácie, výpožičiek a preberania materiálov zo Štúdia Koliba, a.s. celkom 4 827 filmových materiálov na nosiči 16 mm a 35 mm filmový pás. Na základe zmluvy so správcom konkurznej podstaty Štúdia Koliba a.s. zrealizoval FA prevzatie kinotechnických zariadení po bývalej Slovenskej filmovej tvorbe Koliba, ktoré sa doposiaľ nachádzali v priestoroch Štúdia Koliba a.s.

Vo svojej bežnej agende v roku 2008 FA celkovo zabezpečil 443 prepisov z elektronických nosičov (prepisy na DVD, BETACAM SP, Digital BETACAM), ďalej prepisy z 35 mm filmových materiálov – prepisy záberov na základe licenčných zmlúv zo 42 titulov a prepisy filmov pre zmluvných partnerov, objednávkové prepisy a prepisy k doplneniu fondu (114 titulov). Zrealizovaných bolo 1 234 výpožičiek filmov, zabezpečovala sa výroba nových 35 mm filmových rozmnožovacích, zabezpečovacích materiálov a kombinovaných kópií slovenských dlhometrážnych a krátkometrážnych filmov a ich prepis na elektronické nosiče v certifikovaných Filmových laboratóriách Ateliérov Bonton Zlín, pri vybraných tituloch aj so zabezpečením digitalizačných prác na špecializovaných digitálnych pracoviskách Štúdia 727. V roku 2008 FA zrealizoval pre 20 objednávateľov prehliadanie 480 titulov (188 na nosiči 35 mm kinofilm, 292 na elektronických nosičoch) na výber materiálov na strihacom stole, čo predstavovalo 65 hodín odbornej práce v strižni a 141 hodín vo videoprojekcii, odborný dohľad pri prepise filmových materiálov v externom prostredí a na pracoviskách SFÚ predstavoval 305 hodín. V rámci pracovnej digitalizácie (pracovné nahrávanie 35 mm filmov snímaním priamo z filmového plátna na nosič DVD) bolo v roku 2008 nahratých a technicky spracovaných celkom 321 titulov slovenskej filmovej tvorby na 146 nosičoch DVD. FA tiež zabezpečil kontrolné, študijné, zamestnanecké, objednávkové, prírastkové a pracovné digitalizačné projekcie v kinosále SFÚ, spolu sa premietlo 470 filmov a zabezpečilo 48 hodín DVD/VHS projekcií pre 8 objednávateľov.

FA prostredníctvom svojich odborných pracovníkov spolupracuje aj na vytváraní jednotlivých databáz informačného systému SKCINEMA, za rok 2008 sa uskutočnilo 4 357 modifikovaných a 101 nových záznamov v katalógu SFÚ, 903 modifikovaných a 573 nových záznamov v katalógu autorít. Externí spolupracovníci filmového archívu spracovali 408 čísiel spravodajského filmu *Týždeň vo filme* (podrobný popis obrazu jednotlivých šotov ročníkov 1949 – 1952, 1960 – 1964, čiastočne rok 1953, vrátane identifikácie osobností a lokalít). Pre externých odberateľov služieb a používateľov archívnych fondov FA zabezpečil rešerše a odborné poradenstvo, spracovaných bolo 13 odborných tematických rešerší z listinných materiálov a 391 výstupov z databáz informačného systému SKCINEMA. FA v spolupráci s Národným kinematografickým centrom zabezpečoval aj komunikáciu SFÚ s Medzinárodnou federáciou filmových archívov FIAF.

► ODDELENIE DOKUMENTÁCIE A KNIŽNIČNÝCH SLUŽIEB (ODKS)

Jednou z prioritných úloh a odborných činností oddelenia je kontinuálne získavanie, overovanie a spracovávanie všetkých dostupných informácií o slovenskej kinematografii do integrovanej informačnej databázy prostredníctvom postupného naplňovania – katalogizácie jednotlivých programových modulov informačného systému SKCINEMA a s tým súvisiaca snaha o čo

najkorektnejšie a najúplnejšie poskytovanie informácií odbornej aj laickej verejnosti. Táto dlhodobá činnosť oddelenia je súčasťou projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania (pozri str. 14). Ďalšou prioritnou úlohou v tomto projekte bolo pokračovanie v realizácii elektronického spracovania zabezpečovacích kópií písomných i grafických materiálov – vnútornej digitalizácie archívnych zbierok a fondov. Pokračovala digitalizácia fotografií, fotonegátívov, diapozitívov, ako i dokumentačných materiálov – tlačových výstrižkov zo zložiek slovenských hraných, dokumentárnych filmov a filmových tvorcov. Medzi stále a systematické činnosti oddelenia patrí intenzívna akvizičná činnosť. Archívne zbierky a fondy inštitúcie sa v roku 2008 obohatili knižnými publikáciami, fotografiami, plagátmi i dokumentačným materiálom. Nemenej dôležitou úlohou je priebežne vykonávaná revízia zbierok a fondov, ako i správne uchovávanie a uskladňovanie písomných, fotografických a grafických archíválií vo vhodnej archívnej obalovej technike a vo vhodných skladových priestoroch.

Osobitnou úlohou v roku 2008 bolo zmapovanie rozsahu a stavu archívnych dokumentov po bývalej štátnej organizácii Slovenská filmová tvorba Bratislava – Koliba, ktoré sú zatiaľ v správe spoločnosti Štúdio Koliba, a.s. v konkurze. SFÚ uskutočnil základné triedenie predmetných archíválií a ich kvantifikáciu a pripravil materiály na vyraďovacie konanie. V spolupráci s odborom archívov a registratúr sekcie verejnej správy MV SR sa uskutočnilo posúdenie návrhu na vyraďovacie konanie s následným vydaním rozhodnutia. Pre SFÚ z toho vyplýva možnosť prevziať nevyraďené materiály do svojich archívnych fondov a vytvoriť pre spracovanie týchto materiálov potrebné predpoklady. Na účely uskladnenia týchto materiálov uskutočnil SFÚ v roku 2008 rekonštrukciu prenajatého skladového priestoru na Jakubovom námestí v Bratislave.

Dokumentácia. Referát dokumentácie v roku 2008 kontroloval a overoval informácie o slovenskej kinematografii pre potreby katalogizácie, napĺňala sa aj databáza predmetového katalógu, filmových podujatí, filmových festivalov v IS SKCINEMA. V rámci akvizície dokumentačných materiálov k filmom referát vlni získal 176 ks distribučných listov, 34 ks výrobných listov k dlhometrážnym, stredometrážnym a krátkym slovenským filmom, 237 ks tlačových správ, 68 ks dialógových a technicko-montážnych listín, ďalej propagačné materiály, hodnotiace správy, pozvánky a akreditačné formuláre. V rámci akvizície dokumentačných materiálov z festivalov, prehliadok, výstav, seminárov, workshopov a podujatí s filmom získal 96 ks katalógov, 334 ks duplikátov, 189 ks propagačných materiálov, 112 ks bulletinov z filmových festivalov a prehliadok, 373 ks tlačových správ k 126 podujatiam, festivalové denníky k 18 podujatiam, 64 ks protokolov o cenách, ďalej hodnotiace správy, štatistiky, pozvánky, akreditačné formuláre a karty z Filmového prehľadu. V rámci akvizície k filmovým tvorcom referát získal 18 ks filmografií a 66 ks tlačových správ. Ďalej realizoval archivovanie 6 604 ks výstrižkov z dennej tlače, týždenníkov, dvojtýždenníkov a mesačníkov. Pokračovalo sa v systematickom spracovávaní informácií o slovenskom animovanom a dokumentárnom filme, českom hranom a dokumentárnom filme. Celkový počet záznamov o animovaných filmoch v katalógu je 2 489 a celkový počet záznamov o dokumentačných zložkách k slovenským animovaným filmom je 508. Aktuálny stav zoznamu slovenských animovaných filmov predstavuje 2 691 titulov, z toho 639 filmov a 1 844 dielov z 210 seriálov. Digitalizácia dokumentačných zložiek k slovenskému animovanému filmu predstavuje cca 2 400 ks skenov, digitalizácia zložiek slovenských tvorcov animovaného filmu cca 500 dokumentov, spracovanie a evidencia dokumentačných materiálov k slovenskému dokumentárnemu filmu cca 4,5 bežných metrov a digitalizácia dokumentačných zložiek k slovenskému dokumentárnemu filmu cca 3 500 skenov. Začalo sa so spracovávaním písomných archíválií o slovenskom dokumentárnom filme z archívneho fondu „Koliba“ a pristúpilo sa aj k spracovávaniu písomných archívnych materiálov o slovenskom spravodajskom filme – cca 20 krabíc (Letopisy, Týždeň vo filme, Československý filmový týždenník, Kinožurnál, Sonda, Svet vo filme, Za rozvoj poľnohospodárstva, Obzor, Kino Čas).

Fotoarchív a grafické materiály. V roku 2008 sa uskutočnila systematická akvizícia zbierok grafických materiálov – pribudlo 181 ks predmetových plagátov k 44 podujatiam (festivaly a podujatia s filmom na Slovensku a v zahraničí), 1 564 ks filmových plagátov k 195 filmom (slovenské a zahraničné) a 41 ks kalendárov. Zabezpečil sa výber a odborná príprava rozsiahleho množstva plagátov (cca 260 kusov) na výstavné a reprezentačné účely pre cca 30 podujatí s filmom na Slovensku a v zahraničí. Realizovala sa aj systematická akvizícia fotografických materiálov. Štatisticky za rok 2008 pribudlo do zbierok SFÚ v zmysle audiovizuálneho zákona 2 549 ks nových materiálov a v rámci ďalšej akvizície cca 2 000 ks fotografií. Na pracovné účely pre 31 interných používateľov bolo vybraných a poskytnutých 2 056 ks fotografií, 100 externým používateľom bolo poskytnutých 2 415 ks skenov fotografií. V rámci vnútornej digitalizácie bolo vo fotoarchíve naskenovaných 2 867 ks fotografií, 1 560 ks celkovo vytvorených náhľadov a 3 353 ks ošetrovaných fotografií. Uskutočnila sa aj digitalizácia cca 550 ks dokumentačných zložiek slovenských filmových tvorcov. V priebehu roka boli napríklad vzorovo spracované niektoré písomné dokumenty k osobnosti „Peter Solan“ – po digitalizácii výstrižkov bol na základe obsahových hľadísk vykonaný výber výstrižkov, vhodných na optické rozpoznávanie textu (OCR), predbežná kontrola chýb, uloženie vo formáte PDF. Takto bolo spracovaných 591 ks výstrižkov s OCR (PDF) = 788 počítačových súborov.

Knižnica. V špecializovanej knižnici filmologickej literatúry sa za rok 2008 zrealizovalo 12 021 výpožičiek, z toho 3 979 absenčne a 8 042 prezenčne. Ku koncu roka bolo v knižnici zaevidovaných 1 305 čitateľov, za rok 2008 ich pribudlo 77, knižných prírastkov bolo 422. Celkovo vlastní knižnica SFÚ 10 436 knižných jednotiek, 153 CD nosičov, 1 710 scenárov a 1 960 archivovaných periodík. V roku 2008 bolo v knižnici objednaných 9 denníkov (z toho 6 slovenských a 3 české), 46 periodík (z toho 27 slovenských a českých, 19 zahraničných), 8 titulov sa získava na základe výmennej spolupráce. Do väzby sa pripravili časopisy za rok 2008 a tiež poškodené scenáre a knihy. Pokračovalo sa v mennej katalogizácii periodík do databáz IS SKCINEMA a vypracovali sa viaceré domáce i medzinárodné dotazníky o slovenskom filmovom a audiovizuálnom trhu (štatistický výkaz KULT pre MK SR, projekt EÚ NUMERIC, OPIS 2 a ďalšie).

Bibliografia. Z dennej tlače a objednaných časopisov (cca 60 domácich a zahraničných periodík, z toho 9 denníkov) evidovaných v knižnici SFÚ, sa systémovou činnosťou a analytickým bibliografickým popisom excerpovali a spracovávali vybrané bibliografické jednotky v databázovom systéme ARL. Dôraz sa kládol na sloveniká – cca 3 734 nových záznamov, z toho 3 076 katalogizačných záznamov a 658 autoritatívnych záznamov. Priebežná modifikácia autoritatívnych a katalogizačných záznamov spolu predstavovala 6 682 záznamov. Základným bibliografickým popisom pre všetky bibliografické jednotky na výstrižky bolo spracovaných cca 10 000 záznamov.

► **ODDELENIE MEDIATÉKY**

(predtým Oddelenie videotéky a osvetovo-výchovných činností)

Aj v roku 2008 bolo prioritou oddelenia postupné dopĺňanie a kompletizovanie fondu slovenských filmov a najvýznamnejších diel svetovej kinematografie na nosičoch VHS a DVD. Fond videotéky je členený na zbierku slovenských filmov a na zbierku zahraničných filmov. Slovenské tituly predstavujú vyše 1 000 VHS a zahraničné takmer 9 300 VHS kaziet. Oddelenie postupne rozširuje fond DVD, ktorý v súčasnosti predstavuje 1 747 kusov, z toho 443 slovenských. Fond videotéky sa pravidelne dopĺňa povinnými výtlačkami od slovenských výrobcov, nákupom originálnych nosičov DVD, výberovo nahrávkami z dostupných televíznych staníc, darmi a prepismi z 35 mm filmov a nosičov BTC. Fond je katalogizovaný v osobitnej databáze vo formáte MS Excel, po zakúpení programového modulu v rámci integrovaného informačného systému SFÚ budú dáta prekonvertované na spoločnú systémovú platformu aRL a začlenené do osobitnej databázy systému SKCINEMA. Oddelenie priebežne zabezpečovalo prepisy filmov na filmové podujatia, prepisy pre externých objednávateľov, dramaturgicky

spolupracovalo pri príprave prehliadok a zabezpečovalo ďalšie úlohy. Koncom roka 2007 sa začali sťahovacie práce oddelenia do nových vyhovujúcejších priestorov, ktoré boli ukončené vo februári 2008. Mediatéka má v súlade s hlavnými činnosťami SFÚ určenými audiovizuálnym zákonom výlučne študijný charakter, je prístupná len odbornej verejnosti, filmárom, študentom, novinárom, pedagógom a zamestnancom SFÚ. V roku 2008 poskytla svoje služby 190 používateľom, zrealizovalo sa 320 externých a 30 interných výpožičiek.

► ODDELENIE GENERÁLNEHO RIADITEĽA (OGR)

Aj v minulom roku OGR vykonávalo činnosti zamerané na koncepčné, organizačné a administratívne práce a zároveň koordinovalo činnosti súvisiace s realizáciou prierezových projektov. Zabezpečovalo chod sekretariátu generálneho riaditeľa SFÚ, vedenie príručnej registratúry OGR, za rok 2008 bolo na sekretariáte SFÚ vybavených 4 538 písomností. Súčasťou činností OGR bolo zabezpečovanie celej agendy týkajúcej sa predaja televíznych vysielacích práv k slovenským filmom, ku ktorým v zmysle audiovizuálneho zákona vykonáva autorské práva SFÚ, pre vysielateľov na území Slovenskej republiky, Českej republiky a čiastočne aj pre zahraničné teritória. Z hľadiska príjmov SFÚ ide o základnú činnosť, ktorá tvorí najdôležitejšiu súčasť naplňovania tržbovej stránky rozpočtu. Rok 2008 bol z tohto pohľadu úspešný, podarilo sa uzavrieť zmluvy na predaj televíznych vysielacích práv pre Slovenskú televíziu, TV Markíza, TV JOJ, TA3, Českú televíziu, TV CSFilm, TV PRIMA a ARD. V roku 2008 SFÚ poskytol na základe licenčných zmlúv práva na použitie celkom 141 slovenských filmov a 52 *Týždňov vo filme* z rokov 1968, 1948 a 1989. Okrem práv na použitie diel v televíznom vysielaní, spolupracovalo OGR na príprave zmlúv o poskytnutí práva na použitie ukážok (citácií) zo slovenských filmov v nových audiovizuálnych dielach a koprodukčných zmlúv. S televíziou Markíza sa podpísala rámcová licenčná zmluva o používaní citácií do spravodajských a publicistických relácií do konca roka 2009.

K najvýznamnejším materiálom, ktoré vypracovalo OGR v minulom roku, patrila Aktualizácia projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR, vrátane vyhodnotenia a zapracovania medzirezortného pripomienkového konania. Projekt predkladalo MK SR na rokovanie vlády a 14. januára 2009 bol vládou schválený. OGR pripravilo aj návrh Štatútu SFÚ v zmysle audiovizuálneho zákona vydaného ministrom kultúry a spolupracovalo aj na realizácii projektu Vykonanie procesno-profesného auditu na MK SR a organizáciách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Z ďalších rozsiahlejších materiálov OGR v roku 2008 spracovalo Výročnú správu SFÚ za rok 2007, ktorú prezentoval generálny riaditeľ SFÚ na Verejnom odpočte činnosti inštitúcie, spojenom s Výročnou tlačovou konferenciou SFÚ. Medializáciu a propagáciu činností, aktivít a podujatí, organizovaných či spoluorganizovaných SFÚ doma aj v zahraničí na všetkých úrovniach či edičných výstupov a iných činností zabezpečovala tlačová tajomníčka SFÚ, ktorá pripravila aj súbornú tlačovú Správu o činnosti SFÚ v roku 2007. Za obdobie roka 2008 SFÚ vydal 50 tlačových správ (Príloha č. 5). Aktualizovaný novinársky e-mailový adresár k 31. decembru 2008 predstavoval 237 menných novinárskych adries, 52 všeobecných adries slovenských médií a 16 adries českých médií, vrátane spravodajských agentúr.

Premietanie archívnych filmov v študijnom kine vo Filmovom klube Charlie centrum na Špitálskej ul. v Bratislave, ktorý spravuje SFÚ bolo aj v roku 2008 dočasne pozastavené. Nájomná zmluva na prenájom uvedených priestorov s dovtedajším nájomcom (spoločnosť ISTROPOLIS CINEMA, spol. s r. o.) skončila k 31. júlu 2007 a keďže uvedený nájomca užíva priestor i naďalej bez právneho titulu, SFÚ bol nútený tento problém riešiť súdnou cestou. Po vyriešení tejto situácie budú pravidelné projekcie naďalej pokračovať.

► NÁRODNÉ KINEMATOGRAFICKÉ CENTRUM (NKC)

Národné kinematografické centrum (NKC) je jedna z dvoch základných organizačných zložiek SFÚ. Zastrešuje Audiovizuálne informačné centrum, oddelenie filmových podujatí, edičné oddelenie, vrátane vydávania mesačníka Film.sk a činností spojených s prezentáciou a predajom výstupov edičnej činnosti SFÚ. NKC v roku 2008 zabezpečilo realizáciu prioritného projektu Prezentácia kultúrnych aktivít v zahraničí. Jedným z hlavných projektov zameraných na medzinárodnú prezentáciu slovenskej kinematografie bol projekt spoločného stánku piatich krajín Central European Cinema Stand na filmovom trhu EFM Berlín (Slovensko, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko a Poľsko). Slovenská kinematografia mala zastúpenie nielen na Európskom filmovom trhu (EFM), ale po druhýkrát aj na projekte Shooting Stars, predstavujúcom mladých nádejných hercov (slovenským reprezentantom bol herec Marko Igonda). Ďalším bol projekt spoločného pavilónu Slovenska a Českej republiky na medzinárodnom filmovom trhu Marché du Film pri MFF Cannes. NKC koordinovalo prípravu slovenskej misie v spoločnom česko-slovenskom prezentačnom pavilóne. Vydaný bol informačný bulletin *What's Slovak in Cannes*. Slovenské filmy sa prezentovali na trhových projekciách a Slovensko sa zúčastnilo aj projektu Producer on the Move (slovenským zástupcom bol producent Marko Škop). Pre Slovensko bolo veľkým úspechom zaradenie filmu *Slepé lásky* Juraja Lehotského do sekcie Quinzaine des Réalisateurs / Directors' Fortnight a udelenie ceny C.I.C.A.E. Art Cinema Award, ktorú v sekcii udeľuje Medzinárodná konfederácia artkín.

NKC vlni spolupracovalo s partnerskými organizáciami, so zastupiteľskými úradmi a kultúrnymi inštitútmi v zahraničí, spoluorganizovalo pracovné stretnutia profesionálov na medzinárodnej úrovni, medzinárodné konferencie, semináre a iné informačno-vzdelávacie podujatia pre odborníkov z oblasti kinematografie, rovnako plnilo úlohu základného informačného centra k aktuálnemu daniu v audiovizuálnej kultúre SR, pričom za slovenské teritórium poskytovalo relevantné informácie o filmovom prostredí pre informačné centrá a audiovizuálne databázy v zahraničí. Zastrešovalo aj vydávanie odborných a propagačných publikácií zameraných na propagáciu slovenskej kinematografie a audiovizie. Základným propagačným materiálom bol katalóg *Slovak Films 2006 – 2008*, vydaný pri príležitosti účasti na filmovom trhu Marché du Film v Cannes, dopĺňujúcim materiálom bola publikácia *Nové slovenské filmy 2009 – 2010* (*New Slovak Films 2009 – 2010*). V októbri 2008 NKC pripravilo pre Sekciu médií, audiovizie a autorského práva MK SR návrh projektu prezentácie slovenskej kinematografie v zahraničí pre roky 2009 – 2011.

NKC pôsobilo aj ako servisné pracovisko pre Európske audiovizuálne observatórium (EAO) a kinematografický fond Rady Európy Eurimages. NKC zastupuje Slovensko aj v sieti európskych filmových fondov EFAD, ktorá nie je inštitucionalizovaná, ale prostredníctvom nej koordinujú všetky európske fondy svoje postupy pri príprave novej európskej legislatívy pre film a audiovizu, aktuálne predovšetkým v oblasti štátnej pomoci.

► AUDIOVIZUÁLNE INFORMAČNÉ CENTRUM (AIC)

AIC pôsobí ako informačné centrum o dianí v audiovizii na Slovensku a v zahraničí. Zhromažďuje, spracúva a zverejňuje informácie, ktoré z oblasti audiovizie prichádzajú na MK SR alebo SFÚ a sú určené odborníkom z oblasti slovenskej kinematografie a audiovizie. Všetky aktuálne a relevantné informácie sú prístupné na internetovej stránke www.aic.sk. AIC sa v roku 2008 naďalej sústreďovalo na komplexné aktuálne informácie o situácii v slovenskej audiovizii, najmä s dôrazom na propagáciu Slovenska ako filmovej lokality a filmového prostredia smerom do zahraničia. Podieľalo sa aj na realizácii viacerých štatistických súborov, podľa požadovaných zadaní poskytlo informácie a dáta do EAO, štatistiky Media Salles, Screen Digest, štatistiky o uvádzaní dokumentárnych filmov pre EDN a iné. Medzi spracované materiály patrí i vypracovanie komplexného materiálu o slovenskej audiovizii do International Film Guide 2009. Oddelenie zabezpečovalo správu a pravidelnú aktualizáciu internetových stránok SFÚ (www.sfu.sk, www.aic.sk), jej súčasťou je aj poskytovanie aktuálnych informácií pre 1.

slovenskú filmovú databázu na www.sfd.sfu.sk. Súčasťou aktualizáčnej práce stránky AIC sa stalo aj rozosielanie elektronického obežníka [aic_aktuálne](#). Návštevnosť webstránky v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 zaznamenala nárast v počte používateľov o 50 percent (z 99 682 v roku 2007 na 150 362 v roku 2008) a nárast aktívnych návštev o 23 percent (zo 188 584 v roku 2007 na 230 786 v roku 2008). AIC zabezpečuje aj úlohy vyplývajúce zo zákona o slobode informácií (zákon č. 211/2000 Z. z.).

► **ODDELENIE FILMOVÝCH PODUJATÍ (OFP)**

OFP aj v roku 2008 zabezpečovalo prezentáciu slovenskej kinematografie na Slovensku a v zahraničí. Slovenské filmy sa prezentovali v zahraničí na 101 podujatiach v 32 štátoch a 73 mestách sveta, uvedených bolo 390 titulov. Spolupráca sa realizovala aj pri 21 podujatiach na Slovensku (Príloha č. 3 – domáce podujatia a Príloha č. 4 – podujatia v zahraničí).

Zahraniczne podujatia. Činnosť OFP sa v roku 2008 niesla v znamení výročí. Začiatkom apríla SFÚ oslávil 45. výročie svojho založenia, koncom apríla oslávili svoje 70. narodeniny dvaja z najvýznamnejších slovenských režisérov – Dušan Hanák a Juraj Jakubisko – a v auguste sme si pripomenuli 40. výročie udalostí v Československu v roku 1968. Prvé rozsiahlejšie podujatie Týždeň slovenského filmu sa konalo v Budapešti a uvedené na ňom boli slovensko-maďarské koprodukčné filmy, ale aj slovenské filmy s účasťou maďarských hercov a naopak. V priestoroch Galérie Slovenského inštitútu v Berlíne sa konala výstava Slovenský filmový plagát, ktorá predstavila diela z obdobia 60. až 80. rokov. Partnerská slovinská filmotéka zorganizovala v Ľubľane prehliadku EUROTEKA 2008 venovanú filmovej tvorbe členských štátov EÚ, pričom jeden týždeň bol venovaný aj slovenskej kinematografii. V mesiaci frankofónie Slovensko participovalo na viacerých festivaloch frankofónneho filmu, a to v Bukurešti, Nikózii a Bratislave. Významnou prehliadkou slovenskej dokumentárnej tvorby bola prezentácia na festivale „Križovatky Európy“ v poľskom Ľublíne, dokumentom bola venovaná prehliadka filmov Dušana Hanáka a niektorých jeho študentov v Štrasburgu. SFÚ poskytol filmy Dušana Hanáka a Ela Havettu aj na 21. festival českých filmov Finále Plzeň. K najvýznamnejším podujatiam venovaným Dušanovi Hanákovi patrila retrospektíva jeho filmov v troch izraelských filmotékach – Tel Avive, Jeruzaleme a Haife. Hanákovmu životnému jubileu boli venované viaceré podujatia v okolitých slovenských inštitútoch – v Berlíne, Budapešti a Prahe. SI v Prahe usporiadal aj spomienkové večery pri príležitosti 70. narodenín režiséra Juraja Jakubiska. Tradične bohatá bola slovenská prezentácia na 10. prehliadke Kino na hranici na česko-poľských hraniciach v Cieszyne a Českom Tešíne.

Historickou udalosťou roku 2008 bolo zaradenie slovenského dokumentárneho filmu *Slepé lásky* Juraja Lehotského do sekcie Quinzaine des Réalistes / Directors' Fortnight na MFF v Cannes a udelenie ceny C.I.C.A.E. Art Cinema Award, ktorú mu udelila Medzinárodná konfederácia artkín. Mimoriadne bohaté bolo zastúpenie Slovenska na 43. medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch. Krištáľový glóbus za prínos svetovej kinematografii dostali dvaja jubilanti – režiséri Dušan Hanák a Juraj Jakubisko. Slovenská prezentácia na Letnej filmovej škole v Uherskom Hradišti bola rozsiahlejšia ako v minulosti, uvedených bolo takmer osemdesiat slovenských filmov. SFÚ tradične organizoval „Slovenský deň“. Asociácia českých filmových klubov ocenila mnohoročnú pravidelnú spoluprácu so slovenskou kinematografiou udelením svojich výročných cien režisérovi Jurajovi Jakubiskovi a generálnemu riaditeľovi SFÚ Petrovi Dubeckému. SFÚ spolupracoval aj na 9. Letnej filmovej akadémii v poľskom Zwierzyni, ktorá uviedla retrospektívu filmov Ela Havettu a ďalšie slovenské filmy. V rovnakom termíne sa konal aj festival v rumunskom meste Slatioara, kde oba uvedené slovenské filmy *Premeny Vysokých Tatier* Pavla Barabáša a *Pik a Nik* Martina Snopeka získali ocenenia. Na významnom filmovom festivale Arsenals v lotyšskej Rige boli uvedené diela z produkcie 80. rokov za účasti Milky Zimkovej a Zora Záhona. Konal sa aj tradičný filmový seminár zameraný na slovenskú filmovú tvorbu v Slovenskom inštitúte v Budapešti. Rozsiahla bola aj slovenská sekcia na kameramanskom festivale v Lodži „Plus Camerimage“. V retrospektívnej časti bolo premietnutých šesť celovečerných filmov Dušana Hanáka a novú

tvorbu reprezentoval film *Návrat bocianov* Martina Repku. Výročie udalostí roku 1968 v Československu si pripomenuli uvedením dokumentárnych filmov z archívu SFÚ v Berlíne, Prahe, Helsinkách, ale aj v Dánsku, Francúzsku, Poľsku, Maďarsku, Holandsku a v iných krajinách. Slovenská participácia na Európskej kultúrnej sezóne vo Francúzsku spočívala najmä v prezentácii filmov pripomínajúcich tieto udalosti. Najvýznamnejším podujatím bol festival Film a politika v Paríži.

Domáce podujatia. Z viacerých domácich podujatí sa SFÚ aktívne podieľal na prípravách 14. medzinárodného filmového festivalu o životnom prostredí ENVIROFILM v Banskej Bystrici a v troch ďalších mestách, kde poskytol filmy z archívnych zbierok, ako aj filmy tohtoročných jubilentov. Najnovšie diela z produkcie súčasnej ruskej kinematografie priniesla prehliadka s názvom *Súčasný ruský film*, ktorá sa uskutočnila v kine Mladosť v Bratislave. SFÚ participoval aj na festivale animovaného filmu Bienále animácie Bratislava. Na základe kultúrnych dohôd, ktoré vzišli zo zasadania slovensko-bavorskej komisie, sa uskutočnilo jedno z najvýznamnejších podujatí roka Dni bavorského filmu v priestoroch Europa Center v Banskej Bystrici. V závere novembra SFÚ na svojej pôde privítal významnú delegáciu kanadských filmových tvorcov. Na návštevu Slovenska zavítala najvyššia predstaviteľka Kanady, generálna guvernérka Michaëlle Jean, ktorej manžel – filmový režisér francúzskeho pôvodu – prejavil záujem zoznámiť sa so slovenskou kinematografiou.

► EDIČNÉ ODDELENIE

Knižné publikácie. Úvodnou publikáciou roka 2008 bol zborník príspevkov z 11. česko-slovenskej filmologickej konferencie v októbri 2007 z Krpáčova *Interpretácia a film*. Významným knižným projektom prvej polovice roka bola monografia *Ján Kadár* Václava Maceka, ktorá analyzuje jeho celovečerné i krátkometrážne diela, sleduje súvislosti osobného a umeleckého života a kritickým spôsobom prehodnocuje režisérovu spoluprácu s Elmarom Klosom. V druhom polroku 2008 vyšli dva knižné tituly. Profil kolektívu autorov *Herec Ivan Palúch* venovaný významnému slovenskému hercovi, ktorý sa preslávil ako charizmatiký interpret filmových, televíznych i divadelných postáv, a ďalej publikácia *Balkán alebo metafora*, v ktorej sa autorka Jana Dudková pokúša prostredníctvom podrobných interpretácií piatich filmov (*Rany, Underground, Pekné dediny pekne horia, Čierna mačka, biely kocúr, Sud prachu*) objasniť podvedomé i vedomé snahy o vymanenie súčasného obrazu Balkánu zo zajatia tradičných stereotypov v jeho reflexii. Okrem uvedených publikácií boli vlni rozpracované ešte štyri ďalšie knižné tituly, a to *Filmový zemepis I. – Čína, Hongkong, Taiwan*, v ktorom autorka Viera Langerová mapuje vývoj a situáciu v niekoľkých medzinárodne úspešných ázijských kinematografiách, *Filmová ročenka 2007*, sumarizujúca dianie v slovenskej kinematografii a audiovizuálnom prostredí v príslušnom kalendárnom roku, a dve monografie – *Paľo Bielik* od Petry Hanákovej a *Viktor Kubal* od Rudolfa Urca. Edičné oddelenie aj v roku 2008 spolupracovalo na redakčnom spracovaní a vydávaní filmologického časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze *Kino-Ikon*, ktorý SFÚ vydáva v spolupráci s ASFK. Jeho prvé číslo bolo venované Dušanovi Hanákovi a slovenskej kinematografii, druhé najmä súčasnému ázijskému filmu. V roku 2008 SFÚ uzavrel dohodu o spolupráci pri príprave projektu *Dejiny slovenskej kinematografie*, ktorý sa realizuje v nadväznosti na publikáciu *Dejiny slovenskej kinematografie* z roku 1997 autorov Václava Maceka a Jeleny Paštékovej.

DVD produkcia. V minulom roku dominoval projekt DVD edície Slovenský film 60. rokov. Edíciu desiatich filmov zo 60. rokov tvorili *Jánošík I – II* (r. Paľo Bielik, 1962/63), *Pieseň o sivom holubovi* (r. Stanislav Barabáš, 1961), *Slnko v sieti* (r. Štefan Uher, 1962), *Boxer a smrť* (r. Peter Solan, 1962), *Organ* (r. Štefan Uher, 1964), *Drak sa vracia* (r. Eduard Grečner, 1967), *Deň náš každodenný* (r. Otakar Krivánek, 1969), *Kristove roky* (r. Juraj Jakubisko, 1967), *Slávnosť v botanickej záhrade* (r. Elo Havetta, 1969) a 322 (r. Dušan Hanák, 1969), bonusovým jedenástym titulom bolo DVD *August 1968 – Očami slovenských dokumentaristov* s filmami *Čas, ktorý žijeme, Čierne dni a Tryzna*, vydané pri príležitosti 40. výročia udalostí z roku 1968.

Novinkou sa stali hlasové komentáre pre nevidiacich, ktoré boli súčasťou dvoch DVD (*Jánošík I – II* a *Organ*). Doplnkom každého DVD bol 16-stranový časopis s informáciami o filme i jeho tvorcoch. V roku 2008 SFÚ pripravil aj tretie vydanie DVD *Obrazy starého sveta* Dušana Hanáka, ktoré okrem krátkometrážneho filmu *Prišiel k nám Old Shatterhand*, obohatili ďalšie štyri, a to *Artisti*, *Učenie*, *Omša* a *Deň radosti*. Na základe licenčnej zmluvy postúpil SFÚ práva na vydanie filmov *Jánošík I – II* a *Soľ nad zlato* na DVD pre teritórium Českej republiky spoločnosti Atyp Film, s.r.o. Rovnako pre české teritórium postúpil DVD práva spoločnosti Řitka video s.r.o. k filmom *Hľadači svetla*, *Prerušená pieseň*, *Človek na moste*, *Stopy na Sítne*, *Akcia Edelstein*, *Smrť prichádza v daždi* a *Na druhom brehu sloboda*.

Propagačné materiály. Edičné oddelenie sa podieľalo na propagačnej publikácii *Slovak Films 2006 – 2008* určenej na prezentáciu slovenského audiovizuálneho prostredia na MFF Cannes 2008. Pri príležitosti 45. výročia vzniku SFÚ oddelenie zabezpečilo inzerciu v katalógoch viacerých domácich a zahraničných filmových podujatí a materiály vytvorené pre predajňu KLAPKA.sk. Zabezpečovalo sa aj spracovanie a výroba propagačných materiálov na rôzne filmové prehliadky na Slovensku. Edičné oddelenie pripravilo aj propagačno-edukatívne materiály *Kalendár filmových výročí 2009* a závesný *Filmový kalendár 2009*, obsahujúci prierez slovenskou plagátovou tvorbou 60. rokov.

Mesačník FILM.SK. Časopis Film.sk s podtitulom mesačník o filmovom dianí na Slovensku vstúpil v roku 2008 do deviateho ročníka, spolu vyšlo 13 čísiel. Okrem nich v roku 2008 vyšlo aj zvláštne vydanie k 45. výročiu SFÚ (7-8/2008), venované výlučne histórii, súčasnosti a budúcnosti inštitúcie, a zvláštne vydanie k prehliadke Projekt 100 – 2008 (9/2008), ktoré spolu s Film.sk vyšlo vlni už po šiestykrát. Mesačník Film.sk už v druhom roku svojej existencie vychádzal v rozsahu 60 strán, vrátane príležitostných príloh za 15 Sk (0,50 €). K 31. decembru 2008 sa naďalej predával na vybraných miestach v Bratislave i v niektorých mimobratislavských regiónoch, spolu na 18 predajných miestach (kníhkupectvá: Alembic, s.r.o. – kníhkupectvo La Reduta, Artforum, Ex Libris, Modul, Svet knihy v Bratislave, filmové kluby, kiná a artkiná: A4 – nultý priestor, FK Charlie centrum, Mladosť v Bratislave, Artkino Metro Trenčín, FK Naoko Trnava, FK Univerzita Nitra, Kino Fontána Piešťany, Kino Junior Levice, Kino Strojár Martin, kino Záhoran Malacky, ďalej Divadelný ústav – Prospero, vrátnica VŠMU, Slovenský filmový ústav – predajňa KLAPKA.sk). Realizovala sa aj predplatiteľská služba prostredníctvom spoločnosti L. K. Permanent, počet predplatiteľov k 31. decembru 2008 bol 232, vrátane členov SFTA a filmových klubov združených v ASFK. Film.sk aj v deviatom roku svojej existencie vychádzal v rovnakej obsahovej štruktúre, v roku 2008 publikoval osem príloh. Vyšli aj štyri vkladané prílohy (premiéra filmu Juraja Lehotského *Slepé lásky*, *1. medzinárodný festival animovaných filmov Fest Anča 2008*, *KLAPKA.sk – vaša brána do sveta filmu*, *Mimoriadna ponuka kníh a DVD SFÚ za zvýhodnené ceny*). Aj v roku 2008 vychádzal Film.sk na internetovej stránke www.filmsk.sk.

V roku 2008 sa Film.sk zúčastnil prvého ročníka projektu Panoráma filmovej kritiky na 34. Letnej filmovej škole (LFŠ) v Uherskom Hradišti. Bol to cyklus venovaný hlbšej reflexii filmovej tvorby štyroch národných kultúr višegrádskeho priestoru – českej, slovenskej, poľskej a maďarskej, ktorého sa zúčastnili filmové časopisy z menovaných krajín s cieľom prezentácie filmov svojej krajiny i svojej časopiseckej profilácie.

► **KANCELÁRIA MEDIA DESK**

Na základe schváleného akčného plánu a rozpočtu pokračovala v roku 2008 kancelária MEDIA Desk v plnení svojich základných úloh. Kancelária permanentne distribuovala informácie o programe MEDIA a ďalších aktualitách, publikovala informačné a propagačné bulletiny, vyšli celkom tri čísla informačného bulletinu MEDIA Info, novinkou bolo rozosielanie elektronického newslettera, za rok publikovala kancelária celkom 43 čísiel. Kancelária vydala už tradične komplexný súhrn informácií o slovenskej audiovizii *Správa o stave slovenskej audiovizie 2007*. Organizačne i finančne sa spolupodieľala na dvoch pražských workshopoch, organizovaných

kanceláriou MEDIA Desk Česká republika (seminár pre distribútorov a seminár o digitalizácii kín). Kancelária bola tiež spoluorganizátorom prehliadky európskeho filmu 7x7, na ktorej bolo uvedených sedem európskych filmov podporených z programu MEDIA v siedmich slovenských mestách. Na MFF Bratislava kancelária zorganizovala medzinárodný seminár *Strategic Film Marketing* a tiež sa podieľala na realizácii medzinárodného workshopu *Kreatívne aspekty vývoja*, ktorého hlavnými organizátormi boli MAIA Workshops z Talianska a MFF Bratislava.

Slovenské subjekty v audiovizíi získali v roku 2008 z programu MEDIA podporu v celkovej výške 423 921 EUR, z toho v schéme Vývoj – interaktívne diela 74 000 EUR (Slovensko bolo jednou z mála krajín, kde v rámci úplne novej schémy získali podporu dva projekty), v schéme Výberová podpora kinodistribúcie 71 500 EUR, v schéme Tréning (Initial Vocational) už po druhýkrát získalo podporu konzorcium La Femis – London International Film School a VŠMU na projekt *European Film Schools Network* podporu vo výške 56 500 EUR, v schéme Automatická podpora kinodistribúcie získali slovenskí distribútori podporu vo výške 186 921 EUR a už tradične získal podporu aj MFF Bratislava vo výške 35 000 EUR. Celková úspešnosť uchádzačov o podporu ostala naďalej vysoká, v rámci jednotlivých schém sa pohybuje okolo 80 percent. Spolu s nepriamou podporou zo siete Europa Cinemas vo výške 57 500 EUR je celková suma podpory za minulý rok 481 421 EUR (15 064 144 Sk). Celková suma od roku 2003, kedy sa Slovenská republika stala členom programu MEDIA, už dosiahla výšku 2 147 624 EUR (80 561 489 Sk).

Kancelária MEDIA Desk Slovenská republika vznikla na základe Memoranda o porozumení medzi Slovenskou republikou a Európskou úniou v roku 2003. Od 1. januára 2006 sídli v budove Slovenského filmového ústavu (SFÚ), ktorý ako jej právny subjekt, zastrešuje aj jej činnosť.

X X X

Mnohí pracovníci SFÚ počas minulého roka pôsobili v rôznych odborných slovenských i medzinárodných komisiách. Generálny riaditeľ SFÚ Peter Dubecký je členom Rady ministra kultúry pre masmédiá, komisie pre udeľovanie Ceny predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, Správnej rady VŠMU, Vedeckej a umeleckej rady Filmovej a televíznej fakulty VŠMU, prezídia Slovenskej filmovej a televíznej akadémie a ďalších, vlni pôsobil tiež ako podpredseda grantovej komisie programu AudioVízia na MK SR. Koordinátor informačného systému SKCINEMA a poradca GR SFÚ Martin Šmatlák je členom odbornej komisie pre audiovizuálne dedičstvo zriadenej v zmysle audiovizuálneho zákona, v roku 2008 bol menovaný ministerstvom kultúry za člena stáleho výboru Rady Európy pre Európsky dohovor o ochrane audiovizuálneho dedičstva a ministerstvom kultúry bol tiež určený ako spracovateľ národného profilu Slovenskej republiky pre projekt Compendium – prehľad kultúrnych politík európskych krajín (pod záštitou Rady Európy). Spolu s odborným pracovníkom z ODKS Marianom Hausnerom boli vymenovaní za členov pracovnej skupiny MK SR pre prípravu projektu DISK (Digitálny informačný systém kultúry). Riaditeľka NKC Alexandra Strelková je zástupcom Slovenska v medzinárodnej organizácii na podporu a propagáciu európskej kinematografie European Film Promotion (EFP).

Projekt Systematická obnova audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovanie v roku 2008

Systematická obnova audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovanie je prierezovým projektom. Na jeho realizácii sa podieľajú najmä oddelenie filmového archívu a oddelenie dokumentácie a knižničných služieb ako dve najdôležitejšie oddelenia spravujúce archívne a zbierkové fondy audiovizuální tvoriacich súčastí fondu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky podľa audiovizuálneho zákona.

Projekt Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania patrí k dlhodobým projektom SFÚ a začal sa v súčasnej podobe realizovať v roku 2006 po schválení vládou Slovenskej republiky ako dlhodobý projekt s výhľadom do roku 2020. V októbri 2008 SFÚ v súlade s plánom úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády vypracoval a predložil MK SR materiál Aktualizácia projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR. Ministerstvo kultúry predložilo materiál do medzirezortného pripomienkovania a po zapracovaní vznesených pripomienok (s odbornou garanciou SFÚ) bol materiál predložený na rokovanie vlády, ktorá ho dňa 14. januára 2009 schválila. Aktualizácia projektu a jej schválenie vládou je záväzným podkladom pre rozpracovanie ďalších úloh a činností súvisiacich s realizáciou projektu na roky 2009 – 2011.

► FILMOVÉ ZBIERKOVÉ FONDY (ODD. FA)

Laboratórne spracovanie archívnych fondov a výroba nových materiálov sa uskutočňovali v certifikovaných filmových laboratóriách Ateliérov Bonton v Zlíne, kompletný reťazec digitálneho postprodukčného spracovania filmových materiálov zabezpečovala spoločnosť STUDIO 727.

Dlhometrážne hrané a dokumentárne filmy – kompletná obnova a záchrana. Rozsahom a náročnosťou ide o významnú, zároveň o najkomplikovanejšiu oblasť prác, aj stav dodaných východiskových materiálov zahŕňa celú možnú škálu defektov a poškodení. SFÚ vytvára obnovené duplikáty rozmnožovacích a zabezpečovacích filmových materiálov a obnovené duplikáty filmových kópií na 35 mm filmovej polyesterovej podložke, ale tiež i obrazové elektronické nosiče plne postačujúce súčasným technológiám digitálneho záznamu. V roku 2008 sa laboratórne spracovávali farebné, prípadne kombinované (farebno-čiernobiele) filmy (*Letová správa OK 89 – 90, Kristove roky, Zbehovia a pútnici*), čiernobiele filmy *Skalní v ofsajde, Slnko v sieti, Boxer a smrť, Organ, Deň náš každodenný, Drak sa vracia, Zmluva s diablom, Tri dcéry, Šerif za mrežami, Panna zázračnica, Kým sa skončí táto noc, 322 – dokončenie presunutej výroby z roku 2007 a Všetci spolu ... (po slovensky)*), pričom pri deviatich tituloch sa kompletne uskutočnili laboratórne práce na kontrole, diagnostike, oprave a čistení dodaných materiálov a bola kompletne ukončená i laboratórna výroba nových filmových materiálov. Jeden titul bol zaradený iba na výrobu kompletnej kombinovanej kópie. Pri zostávajúcich šiestich tituloch bude laboratórna výroba nových filmových materiálov dokončená z časových a finančných dôvodov v roku 2009. Digitálne sa spracovávali len farebné, prípadne kombinované (farebno-čiernobiele) filmy (*Slávnosť v botanickej záhrade, Kristove roky, Majster kat, Vtáčkovia, siroty a blázni*) a čiernobiele filmy (*Slnko v sieti, Pieseň o sivom holubovi, Boxer a smrť, Organ, Deň náš každodenný, Drak sa vracia, 322, Obrazy starého sveta*), pričom kompletne digitálne práce sa uskutočnili pri desiatich dlhometrážnych filmoch, pri zostávajúcich dvoch tituloch z nich (*Vtáčkovia, siroty a blázni a Majster kat*) sa nerealizovali digitálne farebné korekcie, pretože sa nepodarilo zabezpečiť účasť autora kamery. Realizácia sa presunula do roku 2009.

Študentská tvorba slovenských režisérov – výroba filmových kópií. V roku 2008 z dôvodu doplnenia archívnych zbierok SFÚ o tvorbu vlni jubilujúcich slovenských režisérov Dušana Hanáka, Ela Havettu a Juraja Jakubiska sa od majiteľov autorských práv (FAMU Praha, NFA Praha) zapožičali na výrobu filmových kópií rozmnožovacie materiály k filmom, ktoré vznikli počas ich štúdia na FAMU v Prahe. Spracovali sa čiernobiele filmy (*Dážď, Čakajú na Godota, 34 dní absolútneho kludu, Alcron, Druhý občasník, Každý deň má svoje meno, Mlčanie, Prvá trieda, Predpoveď: nula, Strieborný vietor, Svätá Jana, Šesť otázok pre Jana Wericha*), pričom výsledným výrobným produktom sú dve nové distribučné filmové kópie z každého titulu.

Krátkometrážne „trezorové“ filmy – kompletná záchrana a obnova. Predmetom záchrany a obnovy boli tituly, ku ktorým boli všetky existujúce filmové materiály po augustových udalostiach v roku 1968 v rámci normalizačného procesu dané do trezoru v bývalej Slovenskej filmovej tvorbe Bratislava – Koliba. Spracovávali sa čiernobiele (*Rolníci, Obec plná vzdoru, Dvanásť, Dáma v čiernom, Nedokončená kronika, Leopoldovská pevnosť, Ideály, Hokej 1969, Intolerancia, Symetrála*) a farebné filmy (*Oko, Interview v metelici*), pričom v rámci kompletnej obnovy sa po výrobe filmových materiálov realizoval prepis na digitálne a analógové nosiče pre sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva. Uvedené animované tituly neboli zaradené do procesu digitálnych operácií.

Krátkometrážne dokumentárne filmy – digitálna obnova a záchrana. V roku 2008 boli súčasťou digitálnej obnovy aj krátkometrážne umelecké dokumenty Dušana Hanáka, konkrétne čiernobiele snímky *Variácie kludu, Analógie, Omša, Artisti, Učenie, Prišiel k nám Old Shatterhand* a farebný film *Výzva do ticha*. Pri všetkých krátkometrážnych tituloch, zaradených do procesu digitálnej výroby v roku 2008, bol proces kompletnej digitálnej obnovy ukončený.

Krátkometrážne animované filmy – kompletná záchrana a obnova. V minulom roku sa spracovali farebné filmy (*Bábätko v banke, Balada o čipke, Dita na fronte, Dita vo vzduchu, Dvaja dobrí kamaráti, Idol, Janko Hraško, Janko Hraško a bacily, Kikiriki, Kontakty, Kúzelník a kvetinárka, Maľovanky, spievanky: jar, Múdre prasiatko, Na pravé poludnie, Pieseň, Strážca sen, Varila myšička kašičku, Zem*) a čiernobiely film *Dáždnik*. Pri všetkých tituloch bol ukončený proces kompletnej laboratórnej obnovy filmov, digitálne operácie budú predmetom prác v roku 2009.

Fond spravodajských filmov Týždeň vo filme a Kinožurnál – obnova a záchrana. Spravodajský film tvorí trvale významnú súčasť slovenského archívneho filmového fondu. Tvorba spravodajského filmu Týždeň vo filme (TVF) a Kinožurnál sa datuje od roku 1945 po rok 1990. Každý ročník obsahuje 52 až 53 čísiel, t. j. 52 až 53 titulov filmov. Okrem toho sa v kolekcii daných ročníkov sporadicky objavujú doplňujúce materiály – tzv. dodatky. V roku 2008 sa zrealizovali laboratórne procesy na ročníkoch TVF 1971 (čísla 1 – 52), TVF 1972 (čísla 1 – 52), TVF 1973 (čísla 1 – 52), TVF 1974 (čísla 1 – 52), TVF 1975 (čísla 1 – 52) a Kinožurnál 1989 (čísla 1 – 52, farebné aj čiernobiele tituly). Pri všetkých uvedených ročníkoch bola obnova materiálov kompletne ukončená. Tituly neboli zaradené do procesu digitálnych operácií, nakoľko charakter spravodajských filmov predpokladá dobovú autenticitu. V rámci laboratórnej obnovy sa po výrobe filmových materiálov realizoval prepis na digitálne a analógové nosiče.

Fond Pozostalosť po tvorcach – obnova a záchrana. Fond pozostáva z rôznych druhov materiálov, často ide o veľmi vzácne a cenné materiály. V roku 2008 boli do výroby zaradené tituly zo získanej pozostalosti po tvorcach Elo Havetta, Martin Hollý a Paľo Bielik. Uskutočnili sa kontrola, čistenie a oprava dodaných filmových materiálov, prepisy na digitálne a analógové nosiče. Výroba nových 35 mm materiálov sa nerealizovala, pretože charakter materiálov zodpovedá možnostiam šírenia a sprístupňovania výlučne cez videotechnológie.

Fond Historické materiály – obnova a záchrana. V tejto oblasti sa v minulom roku spracovávali historické materiály po prevzatí z Historického ústavu SAV, medzi nimi napríklad fragmenty z nemeckých týždenníkov (*Vojaci, Potopa v meste, ZOO, Zimné športy, Ponorka*), ktoré sa však z dôvodu možnosti ich šírenia a sprístupňovania výlučne cez videotechnológie nevyrábali na 35 mm materiál, alebo filmy *Jánošík* (pôvodná nemá verzia), *Na sever, Andrej Hlinka o sebe* či *Hanka sa vydáva*, ktoré boli do procesu obnovy zaradené z dôvodu kompletizácie uchovaných fragmentov a vytvorenia kompletných verzií. Tituly neboli zaradené do procesu digitálnych operácií.

Zabezpečovacie rozmnožovacie materiály fondu krátkometrážnych filmov – diagnostika a odplesnenie. Tento materiál (negatívy obrazu a negatívy zvuku) získal SFÚ akvizíciou pri likvidácii veľkokapacitného skladu filmových materiálov v ČR, v ktorom boli uložené slovenské filmy, absentujúce v zbierkach SFÚ (*150 rokov podbrezovských železiarní, Chrbtica školáka, Ľudia a dopravné prostriedky, Mipeľ 85, Most hrdinov Dukly, Mostné stavby, Nástup mikropočítačov, Nebezpečná pochúťka, Okolo Piliša, Okolo Piliša II, Rehabilitácia chrbtice školáka, Svetlo a farba na pracovisku*). Zatiaľ bol zaradený do projektu obnovy iba na oštenie.

Súčasťou Projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania v roku 2008 bola aj kontrola a čistenie filmových materiálov na horľavej nitrocelulózovej a triacetátovej podložke po prevzatí zo Štúdia Koliba a.s., celkovo bolo skontrolovaných 91 triacetátových materiálov a 53 nitrátových materiálov, čo je spolu 73 395 metrov. Ďalej sa uskutočnila diagnostika a prepis magnetických zvukových pásov k dlhometrážnym a krátkometrážnym filmom. Realizoval sa aj prepis zvuku z kombinovanej kópie dlhometrážnych a krátkometrážnych filmov do wav súborov na reštaurovanie filmových materiálov, výroba laserových podtitulkov (vybrané filmy v cudzojazyčných verziách a cudzojazyčné dialógy v slovenskej originálnej verzii), digitálne farebné korekcie krátkometrážneho animovaného filmu *Konzerva* na digitálnom nosiči Digital Betacam po procese laboratórnej výroby a elektronické prepisy dodaných záznamov z nosiča Digital Betacam (prípadne Betacam SP) na dodaný čistý nosič.

Celkovo sa v oblasti záchran a obnovy zbierok v roku 2008 diagnostikovalo, ošetrilo a prešlo výrobným procesom 2 010 778 metrov, vyrobilo sa 285 565 metrov nového filmového materiálu a vzniklo 716 nosičov filmov na elektronických nosičoch s minutážou 10 835 minút.

► DOKUMENTAČNÉ ZBIERKOVÉ FONDY (ODKS)

Cieľom projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania v oblasti dokumentačných materiálov je postupná vnútorná digitalizácia časti dokumentačných a archívnych zbierok a fondov. ODKS v roku 2008 pokračovalo v projekte digitalizácie fotografií a vytváraní náhľadov zo slovenských hraných, dokumentárnych a animovaných filmov, festivalov, podujatí, predmetového katalógu a filmových tvorcov, ako aj v digitalizácii výstrižkov o slovenskej kinematografii z novín a časopisov v dokumentačných zložkách slovenských filmových tvorcov a slovenských hraných filmov. V oblasti fyzického oštenia dokumentov sa zrealizovala špeciálna dezinfekcia a očista časti knižného fondu, získanej akvizíciou v dezinfekčnej komore pre archívne materiály v Slovenskom národnom archíve. V oblasti fyzickej ochrany materiálov špeciálnou archívnu obalovou technikou sa časť písomných materiálov prebaľovala do nových obalov s vkladáním špeciálneho PH neutrálneho papiera a novým označením na štítkoch. Zakúpené boli aj nové registračné skrine na vhodné uchovávanie fotografií. Z dôvodu plánovanej rozsiahlej akvizície registratúrnych záznamov z bývalej SFT Koliba bol zrekonštruovaný prenajatý skladový priestor na Jakubovom námestí. Tiež sa vykonali potrebné prekladacie úpravy regálov v prenajatom sklade Litera a doplnenie regálovej techniky v skladovom priestore ODKS v sídelnej budove SFÚ. Celkovo sa v oblasti obnovy a digitalizácie zbierok spracovalo 12 262 ks dokumentačných materiálov.

► INTEGROVANÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM SFÚ SKCINEMA (ODKS, ODD. FA) – PRIORITNÝ PROJEKT ROKA 2008

Súčasťou projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania je aj vyhľadávanie, overovanie, triedenie, katalogizácia a sprístupňovanie komplexných informácií o archívnych zbierkach a fondoch SFÚ, tvoriacich národné kultúrne dedičstvo. Tieto činnosti sa uskutočňujú a ich výstupy sa prezentujú najmä prostredníctvom integrovaného informačného systému SKCINEMA, ktorý je vytváraný a spravovaný na základe projektu schváleného MK SR ako automatizovaný integrovaný audiovizuálny informačný systém a ktorý sa začal budovať ešte v roku 2002. Systém má dve základné línie – katalogizácia archívnych fondov a zbierok SFÚ a prezentácia (sprístupňovanie) audiovizuálnych diel, archívnych fondov a komplexných informácií o slovenskej audiovizii. Buduje sa na platforme knižničného informačného systému aRL (Advanced Rapid Library).

V roku 2008 bolo potrebné skontrolovať konvertované údaje z prípravných čiastkových databáz do systému aRL, určiť metodiku komplexného popisu jednotlivých dokumentov pre ich katalogizáciu v systéme aRL, dopĺňať spracované alebo konvertované filmové databázy o ďalšie údaje, spracovávať ďalšie čiastkové databázy zbierkových fondov SFÚ (fotografie, plagáty), vytvárať elektronické kópie archívnych dokumentov s možnosťou prepojenia so systémom aRL a postupne pripraviť riešenie pre zverejnenie (sprístupnenie) databáz a katalógov systému aj pre ďalších interných a externých používateľov s cieľom prezerania a vyhľadávania jednotlivých údajov a dokumentov v elektronickej podobe. Spolu s overovaním a vkladáním záznamov sa realizovalo aj vytváranie elektronických kópií archívnych dokumentov a zbierkových predmetov a zabezpečenie ich uloženia. V roku 2008 bol celkový počet záznamov v systéme SKCINEMA 154 705, čím SFÚ splnil plánovaný ukazovateľ (10 percent nárast počtu záznamov editovaných v systéme) na 105 percent.

Novou kľúčovou úlohou riešenou v roku 2008 bola príprava štruktúry a nástrojov systému na sprístupnenie údajov a dokumentov prostredníctvom internetu. V tejto v súvislosti došlo aj k čiastočnej obsahovej reštrukturalizácii systému. Aktuálne členenie SKCINEMA je nasledovné: Slovenská filmová databáza (filmografické záznamy), Katalóg SFÚ (archívne, dokumentografické a iné záznamy), Holdingy SFÚ (evidenčné záznamy obsahujúce údaje o konkrétnych archívnych dokumentoch) a Heslár SFÚ (autoritatívne záznamy). K týmto čiastkovým databázam budú postupne pridané aj ďalšie databázy, najmä: Mediátéka (rozmnôženiny audiovizuálnych diel na videonosičoch), Filmový archív (popis filmových kópií a pod.), Iné archívne zbierky a fondy (archívne osobné fondy, archívne materiály písomného charakteru prevzaté po bývalej organizácii Slovenská filmová tvorba, zbierkové a muzeálne predmety týkajúce sa kinematografie) a Retrospektívna bibliografia článkov z periodík (bibliografický popis archivovaných výstrižkov z periodík a vytváranie ich elektronických kópií).

Prostredníctvom projektu SKCINEMA sa SFÚ podieľal aj na príprave projektu DISK (Digitálny informačný systém kultúry) a spolupracoval s MK SR na definovaní možností a požiadaviek pre interoperabilitu systémov v rezorte kultúry. Dodávateľ projektu DISK kvalifikoval projekt SKCINEMA ako jeden z troch najlepšie pripravených informačných systémov na uskutočnenie interoperability na národnej úrovni a na vytvorenie národného registra autorít a národného agregátora elektronických katalógov pamäťových inštitúcií. Ako pilotné boli pre tento účel vybraté informačné systémy SNK, SNG a SFÚ.

Poznámka: *Správa o činnosti SFÚ v roku 2008* obsahuje len výber najdôležitejších činností a údajov za uplynulý rok. *Výročná správa SFÚ za rok 2008* vo svojej kompletnej podobe je zverejnená na internetovej stránke SFÚ www.sfu.sk a na internetovej stránke MK SR www.culture.gov.sk. Informácie o všetkých službách SFÚ, kompletne kontakty (Príloha č. 1) a platný Výpožičný poriadok nájdete takisto na internetovej stránke SFÚ www.sfu.sk, základné informácie sú dostupné aj v anglickej verzii.

---

podľa *Výročnej správy SFÚ za rok 2008* spracovala Simona Nôtová-Tušerová
kontakt: tel.: 02/57 10 15 25, fax: 02/52 73 32 14, e-mail: simona.notova@sfu.sk